

Adroddiadau astudiaeth achos

1. Ysgol Babanod Glan Gele

LLEIHAU EFFAITH TLODI AR GYRHAEDDIAD ADDYSGOL

ARSYLLFA POLISI ASTUDIAETH ACHOS 1

Enw'r Ysgol/Lleoliad: **Ysgol Babanod Glan Gele**

Awdurdod Lleol: **Conwy**

Math o Ysgol/Lleoliad: **Babanod a Meithrin**

Cyfrwng Iaith: **Saesneg**

Nifer y Disgyblion: **283**

Canran Prydau Ysgol am Ddim: **34%**

Canolbwynt yr Astudiaeth Achos

Pwysigrwydd cael cynllun strategol mewn lle i fynd i'r afael â thlodi, yn canolbwyntio ar arweinyddiaeth, trefnu staff, strategaethau dysgu ac addysgu llwyddiannus ac ymgysylltu â rhieni/cymuned

Mae Ysgol Glan Gele yn ysgol babanod mawr o 300 o ddisgyblion o 3 i 7 oed yn Abergele, Conwy, gogledd Cymru. Mae pob grŵp blwyddyn yn cael ei drefnu'n dri dosbarth. Mae'r ysgol yn gwasanaethu ardal ddifreintiedig yn bennaf ar hyd arfordir gogledd Cymru. Mae oddeutu 38% o ddisgyblion yn derbyn prydau ysgol am ddim (PYADd) ar hyn o bryd.

Mae *Mynegai Amddifadedd Lluosog* Llywodraeth Cymru'n nodi ward Abergele - Pensarn fel y 195ed ward mwyaf difreintiedig yng Nghymru.¹

Astudiaeth Achos

Mae'r ysgol wedi datblygu agwedd ysgol gyfan tuag at leihau'r cysylltiad cryf iawn rhwng tlodi a chyrhaeddiad addysgol isel. Mae'r agwedd hon yn cynnwys:

- *cynllun gweithredu* sy'n strategol, datblygiadol, cydweithrediadol, arfarnol a chynaliadwy ac sy'n dylanwadu ar y cynllun gwella ysgol (CGY)
- gweithredu fel ysgol ymarferydd arweiniol a, thrwy ei chyllid Grant Amddifadedd Disgyblion, rhwydweithio ag ysgolion eraill

¹ Mae'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is fwyaf difreintiedig yn cael ei graddio yn 1, a'r lleiaf difreintiedig yn 1,896.

yn lleol a ledled Cymru i ganfod ymarfer sy'n gallu gwella cyrhaeddiad a chynnydd disgyblion

- datblygu strategaethau i weithio â rhieni a'r gymuned i wella deilliannau addysgol
- trefnu cynorthwywyr addysgu sy'n gweithio â disgyblion o gefndiroedd difreintiedig yn effeithiol er mwyn datblygu eu sgiliau sylfaenol a chymdeithasol

Mae gan yr ysgol bwrpas moesol cryf sy'n llywodraethu pob agwedd ar ei bywyd a gwaith ac sy'n thema gylchol sy'n cael ei thrafod yn ystod cyfarfodydd staff. Mae hyn yn sicrhau bod athrawon a chynorthwywyr cymorth dysgu yn deall pa mor bwysig yw hi fod yr ysgol yn gwneud gwahaniaeth i gyfleoedd bywyd disgyblion trwy ymyriad cynnar (o fewn pedair blynedd gyntaf addysg plentyn) wrth fynd i'r afael ag amddifadedd a thangyflawni.

Cafodd cynllun gweithredu ei lunio i leihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad disgyblion yn dilyn sesiwn HMS. Mae'n canolbwyntio ar ymyriadau sy'n seiliedig ar y pedair prif agwedd a nodir ym meini prawf Llywodraeth Cymru ar gyfer gwario Grant Amddifadedd Disgyblion, sef:

- Cynorthwyo plant i wneud yn dda yn yr ysgol
- Datblygu arweinyddiaeth
- Cynlluniau trosglwyddo ysgol
- Gwella ymgysylltiad teuluol
- Gwella ymgysylltiad cymunedol

Rôl y Rheolwr Cynnydd

Cafodd swydd y Rheolwr Cynnydd ei chreu o fewn uwch dîm rheoli'r ysgol. Mae'n cynnwys cyfrifoldeb dros fonitro a gwerthuso cynnydd disgyblion yn defnyddio system tracio "ar-lein". Mae'r rheolwr cynnydd ynghyd â'r athro dosbarth yn gwneud y defnydd gorau posib o ddata asesiad ffurfiannol i osod targedau i ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig sydd, gyda chymorth ychwanegol, yn cael eu herio i gyrraedd lefel uwch na'r un sy'n ddisgwyliedig ar gyfer eu hoedran (Cyfnod Sylfaen Deilliant 6).

Mae Proffil Boxhall yn cael ei ddefnyddio i ganfod a thargedu cymorth i ddisgyblion sydd ddim yn gwneud y cynnydd disgwyliedig yn yr ysgol. Yn aml mae gan y disgyblion hyn rwystrau rhag dysgu effeithiol fel diffyg hunan-barch a diffyg hyder. Mae cymorth yn cael ei ddarparu'n wythnosol o fewn grŵp meithrin bach i gryfhau sgiliau emosiynol, cymdeithasol a phersonol y disgyblion hyn.

Mae Cynorthwywyr Addysgu'n gweithio gyda disgyblion o gefndiroedd difreintiedig i ddatblygu eu sgiliau sylfaenol a chymdeithasol yn ystod grwpiau bugeiliol amser cinio wedi eu targedu at ddisgyblion PYADd. Mae Cynorthwywyr Addysgu'n

gweithio'n agos gydag athrawon dosbarth i ddilyn cynnydd a chyrhaeddiad y disgyblion hyn. Maen nhw'n gweithio gyda disgyblion ar dargedau unigol yn ystod y sesiynau bugeiliol amser cinio hyn i godi cyrhaeddiad mewn Llythrennedd a Rhifedd a chadw cofnod o'r holl weithgareddau a chyrhaeddiad. Maen nhw hefyd yn rhedeg Clybiau Gwaith Cartref i ddisgyblion blwyddyn 2 er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn y cymorth sydd ei angen arnynt i gwblhau tasgau cartref a gweithgareddau Cofnod Dysgu.

Mae ysgolion Coedwig a Thraeth, dan arweiniad saith aelod staff hyfforddedig yn cynnwys dau fentor Dysgu Awyr Agored, yn cynorthwyo gyda lles a datblygiad sgiliau cymdeithasol ac emosiynol.

Mae'r ysgol wedi defnyddio'r *Blwch Offer Sutton Trust*² i dargedu gwelliannau pellach mewn cyrhaeddiad a lles disgyblion. Mabwysiadwyd y strategaethau y canfuwyd iddynt fod yn fwyaf effeithiol o fewn dosbarthiadau ac mewn grwpiau meithrin ac maen nhw'n cynnwys datblygu:

- Adborth effeithiol i ddisgyblion ynglŷn â'u dysgu
- Hyfforddiant gan gymheiriaid – yn ystod y rhan fwyaf o wersi (Partneriaid siarad)
- Metawybyddiaeth – sicrhau bod disgyblion yn deall sut i ddatblygu eu sgiliau dysgu yn cynnwys dysgu'n annibynnol.

Mae'r trefniadau hyn yn sicrhau ymyriad cynnar a chymorth ychwanegol ble a phryd y mae eu hangen a chredir eu bod yn effeithiol wrth helpu i sicrhau bod yr holl ddisgyblion yn aros ar y llwybr iawn i gyflawni eu potensial erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen.

Datblygu Arweinyddiaeth

Mae'r pennaeth yn cymryd cyfrifoldeb dros ddadansoddi data gyda'r Uwch Dîm Rheoli a'r Llywodraethwyr ac yn datblygu cynllun gweithredu blynyddol yn defnyddio'r Grant Amddifadedd Disgyblion i fynd i'r afael â dylanwad tlodi ar gyrhaeddiad. Mae hefyd yn sicrhau bod y cynllun a'i weledigaeth yn cael ei drafod yn ystod cyfarfodydd staff a bod pawb yn eu deall. Mae'r Rheolwr Cynnydd yn goruchwyllo rhoi'r cynllun ar waith.

Penodwyd Cynorthwyydd Addysgu Cyswllt â Theuluoedd yn defnyddio'r Grant Amddifadedd Disgyblion ym Medi 2012 i ddatblygu cysylltiadau presennol gyda'r gymuned ac i sicrhau eu bod yn rhan o'r weledigaeth y mae'r ysgol wedi ei datblygu.

Mae Arweinydd Datblygiad Personol a Chymdeithasol yn cydlynu agweddau tuag at les yn yr ysgol ac yn dilyn cynnydd disgyblion PYADd o fewn grwpiau bugeiliol.

² <http://educationendowmentfoundation.org.uk/toolkit/>

Mae aelod o'r Corff Llywodraethu yn arwain ei waith yn dadansoddi a monitro cyrhaeddiad disgyblion PYADd, helpu i osod targedau a llunio'r cynllun gweithredu amddifadedd. Mae Cadeirydd y Corff Llywodraethu hefyd yn monitro cynnydd disgyblion PYADd.

Mae Cynorthwyr Cyswllt â Theuluoedd yn arwain y grŵp meithrin bob dydd ac yn cynnal ystod o weithgareddau ymgysylltu, hyfforddi a chymorth gyda rhieni. Maen nhw hefyd yn mynychu cyfarfodydd aml-asiantaeth ac amddiffyn plant.

Cynllun Trosglwyddo'r Ysgol

Mae hwn yn cael ei nodi yng nghynllun gweithredu'r ysgol fel maes ar gyfer datblygiad yn ystod gwanwyn 2014. Mae protocolau newydd ar drefniadau trosglwyddo yn cael eu llunio gyda'r ysgol gynradd sy'n golygu rhannu data ffurfiannol ar gyrhaeddiad disgyblion wrth iddynt ddatblygu trwy'r Cyfnod Sylfaen. Bwriad hyn yw gwella gweithio mewn partneriaeth rhwng yr ysgol babanod a'r ysgol gynradd i wella cysondeb a chynnydd o ran dysgu'r disgyblion a chodi disgwyliadau'r athrawon pan fydd disgyblion yn cael eu derbyn i CA2.

Gwella Ymgysylltiad Teuluol

Ar ôl derbyn tystiolaeth o bwysigrwydd ymgysylltiad teuluol, cyflwynodd yr ysgol *gofnodion dysgu* (gweler isod) i rieni allu cynorthwyo eu plant gyda thasgau cartref. Mae'r rhain wedi eu cynllunio i hyrwyddo dialog parhaus rhwng rhieni, disgyblion a'r ysgol ac maent wedi gwella cyfathrebu o ran cynnydd disgyblion a thargedau unigol.

Rhianta cadarnhaol i gynorthwyo tasgau cartref eu plentyn trwy 'Gofnodion Dysgu'

Beth yw Cofnod Dysgu?

Mae cofnodion dysgu'n rhoi gwybodaeth i rieni ynghylch yr hyn y bydd eu plant yn ymgymryd â'i ddysgu bob wythnos. Mae'r cofnodion dysgu'n cael eu hanfon adref bob dydd Gwener ac maent yn cynnwys gwaith sy'n cyflwyno'r disgybl a'r rhieni i'r tasgau a heriau ar gyfer y disgyblion yr wythnos ganlynol.

Sut mae Cofnodion Dysgu'n cael eu defnyddio?

Mae'r athro dosbarth yn ychwanegu tasgau dysgu priodol i'r cofnod yn wythnosol. Mae'r tasgau cartref yn gyflwyniad ac estyniad i'r gwaith a fydd yn cael ei gwblhau yn y dosbarth yr wythnos ganlynol. Mae'r tasgau cartref wedi eu cynllunio i helpu disgyblion i ddatblygu eu chwilfrydedd a helpu dysgu annibynnol wedi ei bersonoli.

Beth yw rôl rhieni yn cyfrannu at dasgau cartref a chofnod dysgu eu plant?

Disgwylir i rieni:

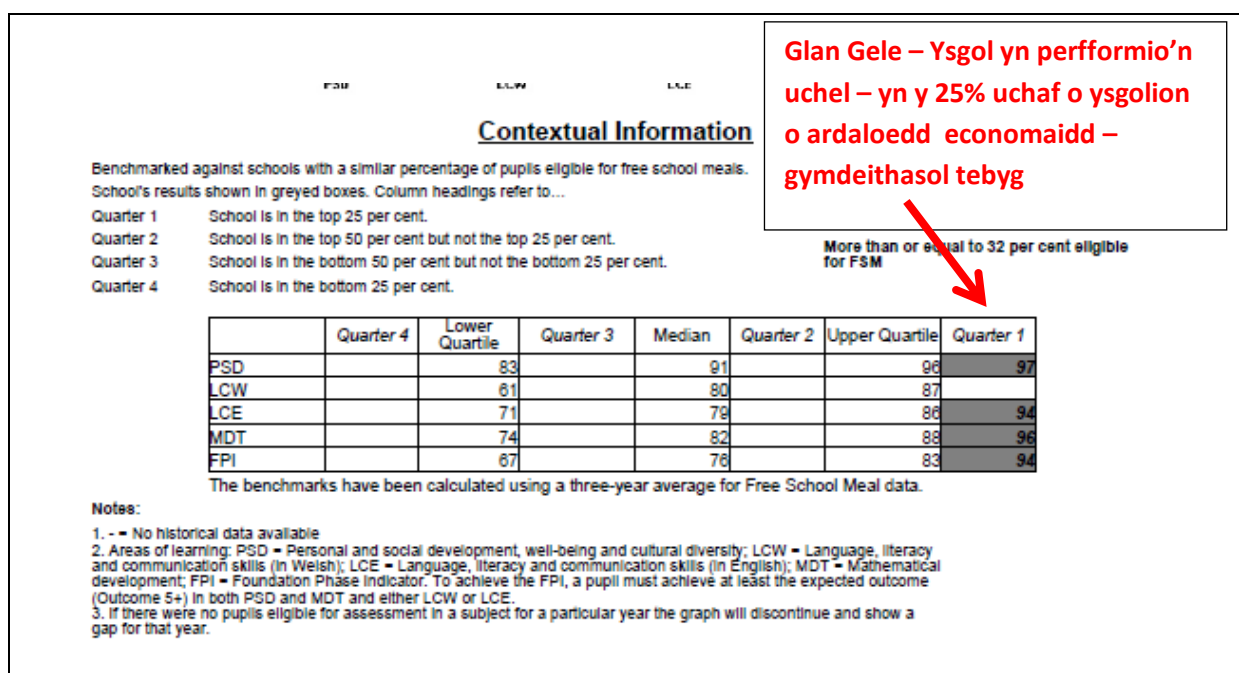
- ddangos diddordeb a thrafod y dasg gartref gyda'u plentyn;

- ddarparu cymorth ble a phryd y mae ei angen;
- ddweud wrth yr athro dosbarth, naill ai ar lafar neu trwy gofnod dysgu os yw'r plentyn yn cael y gwaith yn rhy anodd neu'n rhy hawdd;
- fwynhau cael eu “haddysgu” gan eu plentyn a rhannu yn y dysgu; a
- sicrhau bod y cofnod dysgu yn cael ei ddychwelyd i'r ysgol ar amser bob wythnos.

Gwella Ymgysylltiad Cymunedol

Mae gan yr ysgol gysylltiadau cryf gyda'r gymuned. Mae gwirfoddolwyr yn cael eu tynnu o blith rhieni, mam-gu a thad-cu, ffrindiau'r ysgol, hyfforddeion o sefydliadau hyfforddi athrawon addysg uwch, unigolion yn hyfforddi fel cynorthwyyr cymorth dysgu o golegau addysg bellach, pobl â chysylltiadau â busnesau a diwydiannau lleol a gwirfoddolwyr chwaraeon. Mae'r ysgol yn cynnal sesiynau Dysgu Teuluol wythnosol sy'n cael eu rhedeg gan goleg lleol gyda chyllid gan Lywodraeth Cymru. Mae'r grŵp hwn yn canolbwyntio ar helpu rhieni a gofalwyr i ddatblygu sgiliau sylfaenol eu plant. Mae'r ysgol hefyd yn darparu Cyrsiau Rhianta ('Rhianta Cadarnhaol') ar sail reolaidd mewn partneriaeth â grŵp cymunedol lleol. Mae coleg lleol hefyd yn cydweithio gyda'r ysgol i ddarparu cyrsiau TG i rieni – 'Cyflwyniad i'r i-pad' yw'r mwyaf diweddar. Mae sesiynau Rhieni Partner yn cael eu cynnal unwaith y tymor. Mae pob dosbarth yn gwahodd rhieni a gofalwyr i mewn am y prynhawn i gael mynediad at y cwricwlwm gyda'u plant. Mae hyn hefyd yn gyfle i arddangos gwaith diweddar ac ymgysylltu rhieni ymhellach ag addysg eu plant.

Tystiolaeth o Effaith

This report uses data for 2013 for LA and Wales comparative information

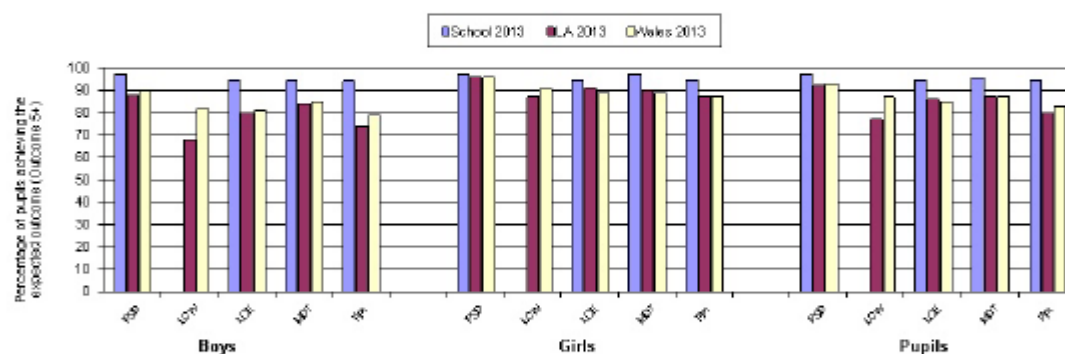
Ysgol Glan Gele
Conwy

LA/School no: 662/2111

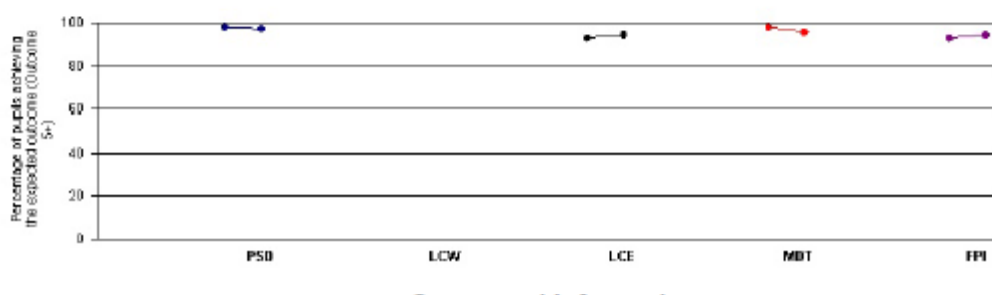
School comparative information: Foundation Phase Outcomes 2013 with benchmarking

Percentage of boys, girls, and pupils achieving at least the expected outcome (Outcome 5+):

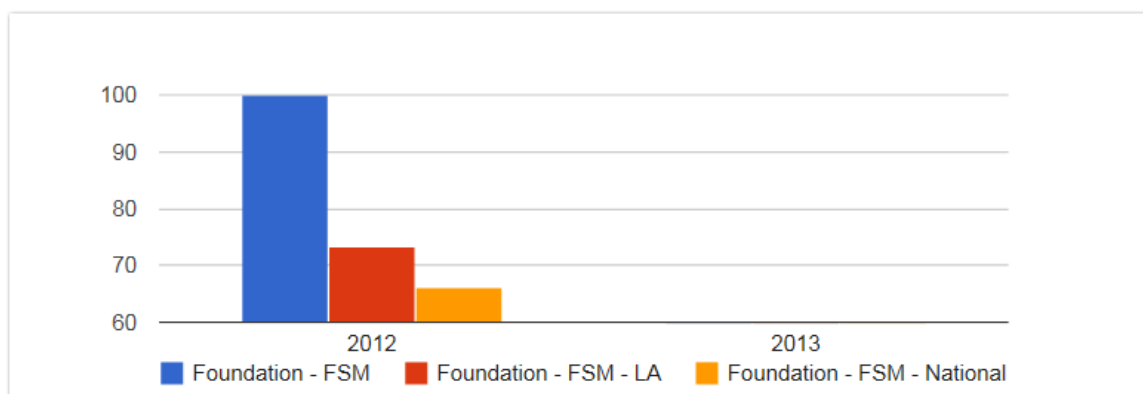
	Boys			Girls			Pupils		
	School 2013	LA 2013	Wales 2013	School 2013	LA 2013	Wales 2013	School 2013	LA 2013	Wales 2013
PSD	97	88	90	97	96	96	97	92	93
LCW	0	68	82	0	87	91	0	77	87
LCE	94	80	81	94	91	89	94	86	85
MDT	94	84	85	97	90	89	96	87	87
FPI	94	74	79	94	87	87	94	80	83

School Performance over time (2009 - 2013)

How did pupils who receive free school meals do in terms of proportion of pupils reaching the expected level at Foundation Phase and how does it compare to local authority and national averages?

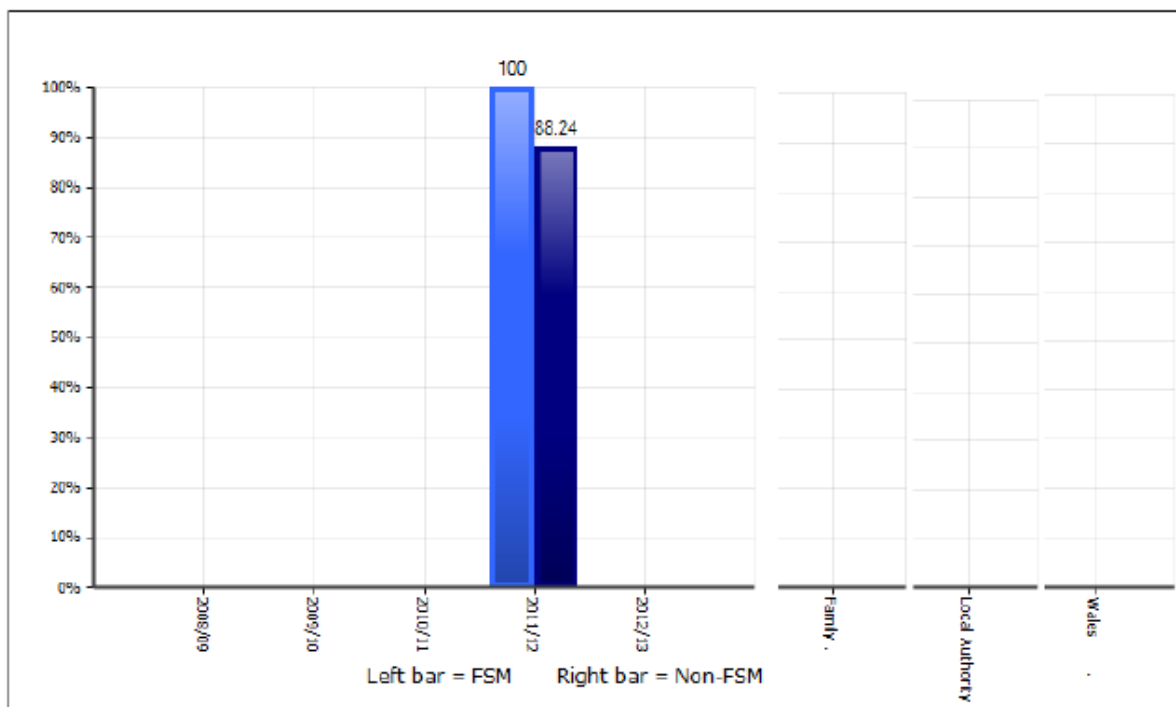
Ble'r ydym ni nawr? Cyrhaeddiad Cyfnod Sylfaen 2 Haf 2013

	Deilliant 4	Deilliant 5	Deilliant 6	Gwahaniaeth ar 06
Prydau ysgol am ddim ILlaCh – Llythrennedd	9%	61%	30%	22%
ILlaCh Llythrennedd Dim prydau ysgol am ddim	6%	42%	52%	
Prydau ysgol am ddim DM Mathemateg	4%	61%	35%	17%
Dim prydau ysgol am ddim DM	4%	44%	52%	
Prydau ysgol am ddim DPaCh	0%	61%	39%	16%
Dim prydau ysgol am ddim DPaCh	4%	31%	65%	

Section 1 - Foundation Phase Indicator

[Home](#)

1.2a FSM / non-FSM trend

Fe wnaeth disgyblion PYADd berfformio'n well na disgyblion dim PYADd yn 2012 gan fod gan dri disgybl dim PYADd Ddatganiadau o AAA

School Comparative/Validation 2013 (End of Foundation Phase Outcomes - Pupils)

(Table 1 of 2 - PERCENTAGES)

Conwy

Ysgol Glan Gele

		N	D	W	1	2	3	4	5	6	
Personal and social development, well-being and cultural diversity	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8	40.8	56.3	0
	Wales	0.1	0.1	0.2	0.3	0.5	1.3	6.7	52.3	38.4	0
Language, literacy and communication skills (in Welsh)	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
	Wales	0.1	*	*	0.1	0.3	2.1	11.4	61.1	24.8	
Language, literacy and communication skills (in English)	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.6	49.3	45.1	0
	Wales	0.1	0.1	0.3	0.3	0.5	2.6	12.7	57.9	25.2	0
Mathematical development	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.2	47.9	47.9	0
	Wales	0.1	0.1	0.3	0.2	0.5	1.7	10.5	62.5	23.9	0

Optional Areas of Learning:

Creative development	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Physical development	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Knowledge and understanding of the world	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Welsh language development	School	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0

Datblygiadau i'r Dyfodol

Mae Babanod Glan Gele yn Ysgol Ymarferydd Arweiniol ac mae'n rhoi llety i ymweliadau gan nifer o ysgolion yn rhanbarth gogledd Cymru a mannau eraill yng Nghymru sy'n dod i weld arfer da wrth fynd i'r afael ag anfantais. Mae'r pennaeth hefyd yn ymweld ag ysgolion eraill i rannu arbenigedd a chynghori ar yr holl faterion yn ymwneud ag arfer yn y Cyfnod Sylfaen. Mae'r ysgol yn dymuno datblygu yn ganolfan o ragoriaeth yn darparu cymorth o ysgol i ysgol.

Mae'r pennaeth yn credu pe bai pob ysgol gynradd ac uwchradd yn y clwstwr yn mabwysiadu system tracio disgyblion cyffredin y byddai hyn yn cynorthwyo ymdrechion i wella cyrhaeddiad, yn arbennig cyrhaeddiad y disgyblion mwyaf difreintiedig. Bydd polisi trosglwyddo newydd yr ysgol yn ymchwilio'r syniadau hyn i ddechrau gyda'r ysgol gynradd y bydd y disgyblion yn trosglwyddo iddi pan fyddant yn saith oed. Y gobaith yw y gellir ei fabwysiadu trwy gydol y clwstwr i CA3.

Cyllid

Mae ymyriadau'n cael eu cyllido trwy'r Grant Effeithiolrwydd Ysgol a'r Grant Amddifadedd Disgyblion.

Crynodeb

Y neges allweddol o'r astudiaeth achos hon yw pa mor bwysig yw hi fod arweinwyr yn datblygu agwedd ysgol gyfan tuag at leihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgol.

Themau	Ffactorau penodol	YGG
Arweinyddiaeth	Uwch arweinydd dynodedig	✓✓
	Defnydd cadarn o ddata a hunan werthusiad	✓
	Cynllun strategol yn canolbwyntio'n glir ar gyrhaeddiad y disgyblion sy'n derbyn prydau ysgol am ddim	✓✓
	Hyfforddi a threfnu staff yn cynnwys arbenigwyr	✓✓
	Cysylltiad cryf gyda llywodraethwyr	✓
Addysgu a Dysgu	Strategaethau addysgu aml-synhwyrol	✓
	Rhaglenni dal i fyny	✓✓
	Adborth ac asesiad effeithiol	✓
	Strategaethau metawybyddol	✓
Ymgysylltu â rhieni a'r gymuned ehangach	Dialog gref gyda rhieni	✓✓
	Dysgu oedolion	✓
	Sefydlu a chynnal partneriaethau strategol	✓

Cyswllt Allweddol

Julia Buckley Jones
Pennaeth
Ysgol Glan Gele
Abergele, Conwy
LL22 7NU
Ffôn: 01745 823584

<http://www.glangele.conwy.sch.uk/>